

CONAMENTUL
 in an . 24 Cor.
 in jum. . 12
 luna . 2
 de Duminică
 in an . 4 Cor.
 intru România și
 ica . 10 Cor.
 de zi pentru Ro-
 și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și **ADMINISTRAȚIA**
 Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Multumite publice și Loc de
 achis costă fiecare șir 20 fl.
 Manuscripte nu se în-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Unde mergem?

un vechiu membru al partidului național român.

Poate niciodată n'au fost așteptate cu ta interes hotărârile conferinței naționale, acum. În țara noastră se petrecuse în dintâi trei luni ale anului curent schimbări epocale. S'a prăbușit un sistem odios guvernământ și cu el toate partidele poze câte l-au susținut în decurs de mai multe de patruzeci de ani. La Budapesta s'a instalat un guvern, care a venit în numele justiției Sale imperiale și apostolice regale îndrumări noi.

Partidul național român, care singur rezintă interesele politice ale noastre, era obișnuit să ia o atitudine bine precizată față de aceste schimbări mari, să se pronunțe asupra lor, să și manifeste așteptările față de ele și să arate încât și cum va contribui la realizarea scopurilor noi îndrumări politice.

Și spre cea mai mare surprindere a multora membrii partidului național, conferința unită la Sibiu în ziua de 5 Aprilie a avut ca rezultat orat schimbarea întâmplată și nu s'a pronunțat asupra ei. Nici unul din cele mai importante puncte ale hotărârilor sale nu privesc acțiunea politică a țării. Fără îndoială că nu era în programul adunării ca să se vorbească de chestiuni de asemenea natură. Și mai aceasta ne surprinde.

Decând conferințele naționale din trecut erau adevărate parlamente, în cari se

discutau mai ales situațiile politice și se orientau delegații din toate punctele de vedere, adunarea românească mai recentă s'a mulțumit cu stabilirea unei moțiuni primite fără multă discuție. Din textul acestei moțiuni va primi oricine convingerea că adunarea nici n'a funcționat în toată libertatea, ci ea a stat supt o *presiune străină*. Cuvântul »partid național român« nu-l găsim de loc în textul moțiunii, nici conferința n'are atributul obișnuit și corect de »națională română«, ci ea însăși se declară pe sine de »conferință electorală« și nimic mai mult. Va să zică nu delegații partidului național român au fost întruniți la Sibiu în 5 Aprilie, ci numai delegații »alegătorilor«, cari își mențin »programul politic din 1881«!

Se naște acum întrebarea dacă există între aceste diferite numiri numai o deosebire de formă sau și de fond? Evident că nu din propriul îndemn, adunarea renunță a se numi ca și în trecut »conferință națională română«, și evită în hotărârile sale cuvântul »partid«. Făcând aceasta ea a cedat unei sile, care nu poate să provină decât dela guvern. Dacă este așa — și nu poate fi altcum — nu mai poate fi vorba de o deosebire de *formă*. Căci guvernul nu se leagă de forme, ci el urmărește un scop politic, cunoscut și înțeles de toată lumea.

El vrea tocmai contrariul, din ceiace vrem noi românii. Când la 1881 s'a constituit partidul național român s'a motivat necesitatea lui prin următoarele cuvinte: »Din în-

demn adevărat, leal și curat patriot reprezentanții alegătorilor români legându-se și constituindu-se în solidaritate recunosc necesitatea de a se uni toți românii de supt coroana sftlui Ștefan și de a și împreuna și organiza puterile pentru apărarea drepturilor și intereselor tuturor, politice, economice, și mai vârtos a celor mai desconsiderate naționale și culturale ale lor proprii, ca condițiuni de viață«. Dacă guvernul ne pretinde ca în »adunările politice românești să nu ne prezintăm ca partid politic ci numai ca »legători«, este evident că el vrea să ne împiedece a satisface necesității căreia am dat expresiune la 1881, și să ne pună ca români afară de cadrele constituției.

Nu mai poate deci încăpea nici o îndoială că în momentul când întrunirile noastre politice se fac supt formele pretinse de guvern, noi înșiși am acceptat punctul de vedere al guvernului și renunțăm a ne manifesta ca partid politic românesc. Obiecțiunea că noi știm cu toții ce vrem, ori supt ce formă ne-am întruni, și că se poate face această concesiune guvernului pentru prețul funcționării organismului nostru politic, poate să fie practică, dar politică ea nu este. Pe cât timp guvernul refuză a recunoaște existența poporului românesc în statul ungar ca individualitate politică înălțurarea conflictului între noi români și guvern este peste putință. Ori ce am face noi, ori cât ne-am încovoia și mlădia tot dela punctul cardinal al recunoașterii noastre de individualitate politică trebuie să pornească acțiunea noastră. »Concesiunile«

Foileton și foiletoniști.

De H. Chendi.

Într'o revistă se aruncă în treacăt un cuvânt umilire foiletonistului. Acel cuvânt voiește să prime rangul inferior, pe care foiletonistul l-ar avea în ierarhia literară. Nu mă surprinde această dreptate. Într'un timp când toți se privesc peste umeri, tendința aceasta de distanțiere reciprocă, este naturală. Eu cred însă, dimpotrivă, că în loc de a se scrie cu atâta voință de bagatelizare la acest gen literar, creat mai bine de un veac de părintele Geoffroy, ar fi mai potrivit să judecăm mai activ despre foileton și foiletoniști, căci în special pentru împrejurările noastre chestiunea este foarte importantă.

Mai întâi vom constata cu părere de rău, că nu este vre-o rubrică oropsită la ziarele noastre, și tocmai foiletonul are soarta cea mai vitregă. Vorbim de romanele criminale și amoroase, și se întind pe mai multe pagini, căci acest gen de literatură senzatională figurează și în sa streină și e greu să desobișnuiești mulțimea de ea. Ne gândim însă la acea parte de supt care, în care ar trebui să întâlnim zilnic, cu iscărire cunoscute, faptele de seamă din viața noastră intelectuală, comentate precis și expuse în acea limbă ușoară și sugestivă, care străbate.

Și bine, acest serviciu de foileton la noi nu este organizat. Dela 7 Iunie 1829 încoace, de când Eliade-Rădulescu a introdus subsolul în literatura noastră, s'a ivit o serie întreagă de foiletoniști, critici mai întâi în materie de limbă, și în afaceri dramatice. O anumită stăruință intru cultivarea acestei rubrici însă, o intenție formidabilă de a și face din foileton o specialitate

puțini au manifestat și de aceea nici n'am reușit până în ziua de astăzi a ne cristaliza un gen al nostru original, un foileton cu caracter specific românesc. De progrese nu mai vorbim. Când asemănăm informația teatrală de astăzi cu ceea ce scriau pe vremuri un Racoviță-Sfinx, un Damè și chiar un spirit ușurel ca Gion, vedem dezvoltarea prea lentă pe care o ia literatura noastră de sub linie.

Și care poate fi pricina?
 Este înainte de toate lipsa de orientare asupra rolului pe care un foileton, întreținut sistematic de toate ziarele, l-ar putea avea în opinia publică. Pe cum se știe, foiletonul este un fel de formă, fără formă și nu e legat întru nimic de anumite legi sau principii estetice. El este mijlocul cel mai sigur de a transmite cititorilor, ca prin o convorbire limpede și nesilită, adevăruri și informații asupra oricăror probleme. Știință și artă, literatură și viața socială, clipe ce trec înaintea altora și nu pot fi prinse, decât de condeiele agere, o noapte de vară și un verne târător, toți și toate intră în cadrul foiletonului. Și ziarele noastre nu văd deplin rostul acestui chip de a și întreține cetitorii.

A doua pricină va fi poate și în greutatea genului. Că foiletonul nu se scrie așa de ușor cum s'ar crede. Umpluturile zilnice, pe cari le vedem, nici nu pot avea pretenția a fi socotite între producțiile foiletoniste. Scopul acestui gen este a fi instructiv și distructiv în același timp, de a reuși ca știința cea mai aridă, faptul cel mai neînsemnat, să aibă acea grație și acea mlădiere artistică în expunere, care înlanțuie pe cetitor. Cel ce nu este un meșter al stilului și nu știe surprinde prin capriciul spiritului său, cel ce nu se știe în-

china în templul artei și al frumosului și are sufletul sterp, nu are ce căuta la această muncă. Heine a fost prototipul foiletonistului. Cu proza vioaie săcădată, cu spiritul ager și paradoxal, a fost, împreună cu Börne, printre întâii creatori ai foiletonului german. Dar Heine a fost Evreu și când se înjură foiletonul, se ține samă de asta cu multă exagerare.

Așa dar lipsa de orientare a editorilor de ziare și oarecum greutatea de a scrie foiletoane, au mai diferențiat ca gust și formă, a făcut să întârzie în presa noastră acest gen literar. Scriitorii noștri lăsau neatins unul din cele mai bogate terene. Siliți a se exprima mereu în formele legate ale versului sau ale prozei artistice și reduși în mare parte la numărul restrâns al cetitorilor de revistă, ei nu aveau prilejul de a îmbrățișa această formă liberă și nici să pună stăpânire pe un colț de gazetă, pe care să-l prefacă într'un punct de permanentă atracție. Și sunt atâtea întâmplări de relevat, sunt atâtea clipe, cari trec și cărora reporterul profan nu le poate da cuvenita interpretare.

La Veneția, unde se desbate acum procesul, plin de conflicte psihologice, al contesei Tarnowska, sânt adunați scriitorii din toate părțile și faptele brute, transmise de reporteri prin firul telegrafic, se prefac supt condeul scriitorilor în foiletoane din cele mai mișcătoare, în pagini literare de cele mai subtile, tipărite la marile organe europene. Câte prilejuri și câtă variație de subiecte nu ne oferă și mișcarea noastră socială în învârtirea ei caleidoscopică!

Că am avea forțe, cari din prisosul lor de talent ar putea să sacrifice cu drag o parte și pentru foileton, nu ne îndoim. De vre-un an sau

făcute guvernului de a nu ne declara ca partid național român nu numai că nu ne vor apropia de țintă, ci ne îndepărtează. Guvernul a reușit să ne tragă, fie și cu sila, în partea sa.

Chestiunea dacă n'ar fi fost politicește mai corect a renunța la întrunirea din Sibiu, decât a ne renega ca partid național român, ar fi meritat să fie prealabil discutată. Înțelegerea între noi asupra afacerilor electorale s'ar fi făcut fără nici o greutate și în lipsa unei conferințe. De altă parte o renunțare motivată la o întrunire în condițiuni neacceptabile ar fi strâns și mai mult rândurile partidului și ar fi contribuit să reverse o lumină intensivă asupra situațiunii obscure.

Guvernul era silit să se pronunțe de pe acum în mod clar și lămurit. Nici în politică nu ajungi departe cu situațiuni echivoce; mai curând sau mai târziu ele să pun curmeziș în drum. Tocmai pentru că am dori să putem sprijini în toată sinceritatea un guvern al dreptății era necesar nu ca el să ne silească a fi fățarnici, ci ca noi să-l silim ca să-și arate arama. N'ar fi permis el ca să se întrunească delegații partidului național român, cu atât mai bine pentru noi românii și pentru guvern.

Am fi știut fiecare parte a cui sântem și cum trebuie să mergem. Astăzi am făcut concesiuni guvernului într-o direcție, în care cu toții sântem hotărâți să nu cedăm, fiindcă nu putem ceda fără a ne tăia craca de supt picioare. Poate că guvernul ne va remunera la alegeri și vom spori numărul mandatelor românești. Dar ne întrebăm: ce folos ne vor aduce 20 sau chiar 30 mandate românești, când guvernul poate să producă un certificat iscălit de noi, prin care ne renegăm partidul nostru propriu?

Ar contribui mult la liniștirea spiritelor cu drept cuvânt revoltate, dacă din partea autorizată s'ar lămuri chestiunea și ni-s'ar arăta și nouă, cari ținem la existența partidului național român, ca la o condițiune sine qua non, că unde mergem și unde vrem să ajungem?

doi încoace, decând până și ziare comerciale au făcut apel la concursul scriitorilor noștri, ne-am convins că sânt ele condeie și la noi, cari sânt pornite spre foiletonism. În articole iscălite de poeți și prozatori, cari până acum eșeau rar din felul lor, e mișcare și actualitate, finețe stilistică și multe însușiri de observare. Cei dela «Universul», în forma exclusivă a foiletonului, anume în scrisori, tratează, după cum le și stă bine, moravuri sociale. A. Mirea, mai sprinten și mai subiectiv, a dat o serie întregă de clipe trăite sau visate, cari se înșiră în acelaș chip al subiectului modern. Câțiva inși introduc rubriche permanente de impresii și reflexii și chiar preocupările politice intră uneori în cercul subiectelor foiletoniste ale scriitorilor. Fără să existe deci un sistem, o stăruință programatică, putem remarca o pornire în această direcție și depinde numai de felul cum se vor alcătui raporturile între scriitori și proprietarii de ziare, pentruca foiletonul să ia avânt și să-și aducă foloasele sale.

Iată de ce ironia adresată unui scriitor, pe motivul că ar fi foiletonist, ni se pare rău plasată și, departe de a fi o umilire, cultivarea acestui gen simpatic se impune ca o datorie tuturor ziarelor noastre.

Maj. Sa și conferința din Sibiu... Un ziar din București publică în numărul său de azi o știre senzațională: *Suveranul a intervenit pentru schimbarea caracterului național al conferinței din Sibiu.*

Știrea aceasta ziarul bucureștean o aduce într-o telegramă primită din Budapesta, care începe:

«Dupăcum știm prim-ministrul contele Héderváry a declarat deputaților naționaliști, că va permite ținerea conferinței naționale. Se pare, însă, că în ultimul moment datorită unei influențe străine probabil a contelei Tisza, a intervenit cerind schimbarea conferinței naționale în conferință electorală.

Măsura aceasta exprimă concepția faimoasă a contelei Tisza, prin care se contestă popoarelor nemaghiare dreptul de a se organiza ca partid național întrucât înfring unitatea politică a națiunii maghiare...»

Și apoi urmează comentariile pe cari le-a făcut ziarul nostru încă în ziua în care a anunțat că autoritățile n'au permis decât ținerea unei conferințe electorale, — fără ca ziarul bucureștean să mai revină asupra senzației anunțate în titlul telegramel: »Suveranul a intervenit pentru schimbarea caracterului național al conferinței dela Sibiu«.

Ne-ar plăcea să știm câți dintre cititorii ziarului bucureștean au crezut naivitatea aceasta?

Amnestie prizonierilor politici? Ministrul de justiție, Székely, ar fi declarat — spun ziarele din Budapesta, — că va obține dela monarhul grațiarea oricărui prizonier politic din temnițele dela Seghedin și Vaș, care ar cere asta. Vestea acestei declarații a străbătut repede în celulele osândiților din cele două Golgote ale justiției ungurești și intermitenții dela Vaș ar fi și trimis ministrului petiții de grațiare. Intre ei și d. Casiu Maniu și fostul deputat slovac Ivanca.

Așteptăm fapte cari să confirme și acest nou semn al unor zori ce par a anunța serioase prefaceri politice.

Din politica bucovineană.

— Aurel Onciul și Nicolae Wassilko. —

O convorbire cu d. deputat Dr. Aurel de Onciul îi produce în totdeauna o deosebită plăcere. D. Dr. Onciul este tipul optimismului. În totdeauna bine dispus, în totdeauna sigur de victorie, el este bărbatul politic democrat prin excelență, care știe să câștige masele poporului prin ideile ce profesază, prin lupta aprigă ce duce pentru idei și nu pentru persoane. De aceea nu-mi pot închipui pe d. Onciul pesimist. Sânt celebre tablourile ce reprezintă pe Napoleon pe insula sfânta Elena; nu vreau să compar pe d. Onciul cu Napoleon, căci nu obișnuiesc să exagerez meritele cuiva, dar cred că pe d. Onciul nu-l va putea surprinde nimeni cu privirea încruntată, cu fruntea înourată, ca pe marele erou francez. Chiar când suferă un eșec, d-rul Onciul știe că are masele poporului în urma sa și poporul nu trădează niciodată; el simte în mod inconștient cine-i este prietenul adevărat și-i rămâne devotat la zile bune ca și la zile rele.

Doi oameni politici ocupă arena politică bucovineană: Aurel Onciul și Nicolae Wassilko, amândoi români de origină, dar ultimul trecut în tabăra rutenilor și devenit conducătorul lor. Acești doi bărbați conduc lupta politică în Bucovina și în jurul lor se grupează două armate, amândouă eterogene, amândouă compuse din numeroase grupuri distincte. Căci Bucovina e mică;

dar luptele politice ce se dau acolo sânt de intensitate extremă.

Dieta din Cernăuți este un cazan în care cotesc nenumărate pasiuni, în care neapăsate forțe se întretale, se întregesc, se combat. Aceia nu cred să fie provincie a Austriei studiul luptelor politice să fie atât de interesant ca al celorla din Bucovina. Luptele dintre germani în dieta din Praga interesează puțin grad înalt guvernul și toată lumea politică, dar numai din cauză că sânt în joc două naționalități mai puternice ale Europei, cine vrea să studieze luptele politice în Europa cine se interesează de intensitatea lor fără să ție cont de efectul ce vor avea asupra politicii generale a Imperiului, trebuie să studieze în Bucovina.

Cum am spus, cele două spirite conducătoare ale politicii bucovinene sânt Aurel Onciul — născut și nu făcut — al românilor și Nicolae Wassilko, șeful rutenilor. Două mentalități săvâșre contrarii, două caractere absolute, reprezentanții a două principii politice diferite. O admirabilă caracterizare a diferențelor dintre acești doi oameni politici a făcut Onciul însuși, într'un articol publicat în «Wahrheit» din Cernăuți.

Aurel Onciul este omul principiilor, el privește scopul, cât și în ce privește mijloacele întrebunțate.

Activitatea sa politică constă în creianța programelor, în lupta pentru realizarea lor, în aplicarea lor în practică. Câștigătorii în politica lui Onciul caută s'o facă prin o formulare a intențiilor, încât celelalte să fie silite să-i aprobe programul, fie fără să fie pe cale de compromis.

Obținerea de partizani pe calea activității personale a evitat o întotdeauna și când a venit în coliziune cu interesul de persoane, a sacrificat persoana de dragă principiilor.

Cu desăvârșire contrar este sistemul lui Nicolae Wassilko. Pentru dânsul, pe lângă scopul esențialul, atât în ce privește scopul cât și ce privește mijloacele întrebunțate, Wassilko nu se ocupă cu programe, cu programe și regulamente.

Pentru dânsul persoanele sânt totul. În lupta baterea adversarilor, el nu se folosește de mijloacele mente contra principiilor lor, ci caută să se lase slăbiciunile lor personale, și să câștige partizani, el profită de influențele pentru ale câștiga foloase personale. De aceea și privință el are un talent extraordinar de cunoaștere toate slăbiciunile tuturor oamenilor politici din Bucovina, el știe cum poate să câștige cum poate înlătura pe fiecare dintr'înșii. Cel mai bun exemplu de considerarea lui Wassilko da principiilor se vede și din faptul schimbat naționalitatea.

Se știe că familia Wassilko este românească, căpitanul țării, baronul Wassilko vărul lui Nicolae Wassilko, se consideră și astăzi drept român. Se afirmă că însuși d. Nicolae Wassilko a început cariera politică ca român; dar de o parte că nu ajunge repede la o poziție importantă, pe de alta spunându-și că el va ajunge conducătorul românilor va urma sa 300.000 de oameni, pe când rutenilor va comanda un popor de trei milioane s'a făcut rutean.

Se vede deci ce deosebire imensă există între Onciul și Wassilko. Un timp oarecând au lucrat împreună.

Când Onciul a ridicat steagul democrației pornit lupta contra boierilor, s'a format un partid democrat compus din români, rușeni, evrei. Din acest partid făcea parte și Nicolae Wassilko.

Dar Wassilko, deși însuși incapabil să conducă, necesară pentru a face legi, nu putea să conducă Onciul era înconjurat de gloria de a fi șeful Chestiei președinției băncel țării l-a învins.

Neumann M.

atelier de haine pentru bărbați, copii și femei.

Secție deosebită pt. efectuarea comenzilor după

Furnisorul curții imperiale și reș.

211

upturi, al cărei rezultat a fost spargerea democrate din dietă. Inceput, talentul de a câștiga persoanele cu inzeștriat Wassilko părea că i va aduce ace succesul. Afară de ruteni, el a câștigat de sa nu numai pe germani, poloni și evrei, mare parte din români, cari au format grupă „părărist”, numit astfel după ziarul său „Apă în Națională”.

alegerile generale pentru parlamentul cence 1907, Onciul are de luptat contra tuturor adversari, dar grație unei întinse agitații iverale, în care desfășura un program amăreba de reforme populare, el este ales. Din moment, Onciul își recâștigă popularitatea; în parlamentul central activitatea lui este uțin vădită — face parte dintr'un club cu mbri. față de un număr total de 516 depu în dieta bucovineană opera lui Onciul va tea ca o epocă strălucită. Se poate spune când există o dietă bucovineană nu s'a atât de mult și cu atât folos pentru popor; ce s'a făcut a fost opera lui Onciul. În rat de atâția adversari, el a trebuit să și caute s aliați.

orice proiect de lege ce-l pregătea, avea e de altă constelație, și fascinați de puterea e muncă și de talentul de care da dovadă tivitarea lui legislativă, el și-a găsit întotdea partizani destui ca să și treacă legile. La urmă Wassilko a fost nevoit să se prezinte ca tor al multor legi importante pregătite de ul. Tot prestigiul politic al lui Wassilko pînă, și chiar dacă în chestii de persoane fară joacă un rol destul de însemnat, pentru om care cugetă puțin el și-a pierdut orice are, prin lipsa de activitate reală ce a arătat. and un număr viitor vom arăta din ce a con- cu activitatea dietei, cari sânt legile ce au fost drate și în ce mod s'au obținut majoritățile ru ele.

Servisori din București.

Obrăznicie bulgărească. — O știre îngrijitoare.

București, 24 Martie.

după cum se știe, satele de pe malul Dună- tenții în Bulgaria sânt în marea lor majoritate ro- le. Multe dintre acestea sânt locuite de roni, cari sânt acolo din timpuri străvechi. le sânt însă formate ulterior de românii fugiți e principate în timpul dominațiilor străine. și nivel cultural acești români nu stau mai pe decât concetățenii lor Bulgari. În comunele mari au școlile lor, au preoții și învățătorii. Cât pentru sentimentele lor naționale nime- nu le poate obiecta acestor români nepăsa- față de aspirațiile poporului nostru.

u deosebire românii din Turtucaia, comună re, curat românească și bine situată econo- pește sânt recunoscuți prin dragostea lor de m și prin jertfele ce le aduc pentru cultura nănească. Tocmai de acela acești bravi ro- ni au început a fi persecutați în timpul din nă de generalul bulgar, care, dela proclamarea pendenței, nu mai știe cum și în ce fel să și mfește puterea. Faptul nu ne surprinde. E iltă asemănare între șovinismul bulgar și cel guresc. Sânt doar popoare înrudite. În timpul urmă — ca și cu ocazia exceselor dela Rus- te — șovinismul lor brutal și necioplit l-au în- nmat la acte de adevărată teroare.

Se pare că acest popor, față de care Europa ație sprijinului rusesc, a fost atâta de îngădui- are, acum, după câștigarea unei depline inde- endențe, la care n'a ajuns prin jertfirea sân- lui lor, nu are alte preocupări decât bulga- carea a tot ce este străin în acea țară. De aici a în contra grecilor, de aici dragostea pentru rei — în Bulgaria ca și în Ungaria ovreii nt bunii patrioți și marii sprijinitori al ideo- lui bulgăresc. De aici apoi prigonirea pașni

cel populației mohamedane, care, ne putând su- feri persecuțiunile, emigrează în grupuri mari, părăsind locurile, unde în alte vremuri era a tot stăpânitoare.

În timpul din urmă îndrăzneala bulgărească a devenit o adevărată obrăznicie. Este curioasă această atitudine a Bulgarilor mai ales față de români, mai ales când românii au să le mul- tumească în primul rând actuala lor stare de progres. Dar, recunoștința bulgărească.

De mult timp românii din Turtucaia au ince- put o colectă pentru adunarea fondurilor nece- sare ridică ei unei biserici românești noi în acea comună. Odată fondurile adunate, Românii erau gata să porceadă la așezarea temelilor sfântului lor lăcaș de rugăciune. Bulgarii însă — poate în s-mn de aducere aminte a sângelui vărsat de fiă-ții români în șanțurile din jurul Plevnei, au oprit pe români dela această hotărâre a lor. Po- pulația bulgară din comunele învecinate se agită, presa din Sofia a început o campanie, destrăbălată în contra parohiei românești din Turtucaia.

Această presă contestă existența românilor în aceea comună. După afirmațiile tendențioase ale ziarelor bulgărești, locuitorii din Turtucaia sânt bulgari, cari de groaza locuitorilor au trecut supt protecția guvernului român. Populația românească n'ar fi existând afară de vre-o 30 de dezertori. Faptul că românii vor să și ridice acum un lăcaș de rugăciuni se datorește agitațiilor guvernului român. Ziarele bulgărești cer așa dară ca guver- nul din Sofia să procedeze cât se poate de ener- gic față de aceste stări de lucruri. Aceleași ziare amenință că în cazul când guvernul dela Sofia nu va împiedica pe românii din Turtucaia a și clădi biserica lor, scenele petrecute acum câteva săptămâni la Rusciuc se vor repeta. Sângele va curge și patria bulgară va și să și afirme pute- rea sa suverană.

Interesante amenințări. Să nu uite însă domnii dela Sofia, că, încercând a pună la cale un mă- cel în contra pașnicilor locuitori români din co- munele de pe malul bulgăresc ale Dunării, ar plăti scump această nesăbuiță. Provocarea indi- rectă a presei bulgare este cât se poate de con- damnabilă, mai ales când cunoaștem firea de brută a bulgarului. Să nu uite însă că peste Du- năre este o puternică armată română, bine orga- nizat, bine disciplinată și, dacă a știut să moară pentru libertatea creștinilor din Bulgaria — va și să pună la locul lor pe măcelarii dela Rusciuc. Și apoi dacă în contra bulgarilor din România ar veni o reacțiune? În orice caz este caracteristic și instructiv în același timp acest fapt. Indrăzneala își are o margine. A amenința cu moarte pe niște români cari vor să și clădea- scă un lăcaș de rugăciune, pe când în România sânt atâtea biserici bulgărești e totuși o mentali- tate prea bulgărească.

Odată cu știrile alarmante relative la atentatul ce se pregătește românii din Bulgaria, din Chi- șinău sosesc alte știri de natură de a produce același îngrijorare. Căci averea din Basarabia a epitropiei sf. Spiridou din Iași este amenințată de guvernul din Petersburg.

Se anunță din capitala Basarabiei că guvernul rusesc va prezenta Dumel în timpul sel mai scurt un proiect pentru secularizarea averilor din Ba- sarabia ale epitropiei numite mai sus. Aceste averi constau din mai multe moși, al căror venit anual este cam de 35 mii de lei. Afară de aceste moși epitropia din Iași mai are la banca națională din Petersburg un legat de 400 de mii de lei, al cărul venit anual este de 14 mil de lei.

Intru cât este vorba de o avere destinată a servi cultura românească, dacă știrea relativă la proiect e adevărată, duma rusescă îl va primi de sigur. Și încă cu multă însufiețire. Căci acolo nu este nici un glas, care să se ridice pentru apărarea drepturilor românilor. Căci românii ba- sarabeni n'au nici un reprezentant al lor în dietă. Și, când au voit să ceară să li-se dea școală și biserică românească, s'au adresat unui deputat

socialist din — Caucazia, cerând să le apere cauza.

Două știri îngrijitoare din două țări, dintre cari una este ruptă din sufletul nostru. Două vești îngrijitoare: Dintr'un loc amenințarea cu moartea, din altul jaful averei. Și ce rază de mângâiere îți străbate în suflet când din al treilea colț de lume citești moțiunea dela Sibiu. *Correspondent.*

Campania electorală.

Rugăm toți cititorii noștri să ne comunice cât mai în grabă orice știri cari privesc campania noa- stră electorală: candidări noi în cercuri româ- nești, adunări convocate, discursuri de pro- gram etc.

Adunări românești.

La Iosășel, mâne Duminecă va avea loc — după cum am anunțat deja — o mare adunare poporală în care candidatul partidului național- român d. Dr. Gheorghe Popa își va rosti vor- birea de program. D. Popa va fi însoțit de nu- meroși fruntași și e așteptat cu mare nerăb- dare.

La Dobra noul candidat național d. asesor consistorial din Sibiu Nicolae Ivan va merge Duminecă în săptămâna viitoare, în 17 April n. ca să și țină vorbirea program. Va ține și la Iliia adunare mare, mergând însoțit de numeroși binevoitori ai cauzel românești în acest cerc mult hărțuit.

Belușul pentru Lucaci.

În cercul fruntaș al Belușului, singurul cerc electoral bihorean care a fost reprezentat în Ca- meră prin deputat naționalist, lupta electorală promise a fi foarte înverșunată. Pe lângă candi- datul guvernamental, pretorele Rednic, s'a mai găsit acum și un candidat kossuthist, redactorul evreu Salusinschi din Budapesta, care încercase să candideze și în 1907.

Alegătorii români cinstiți sânt însă hotărâți să lupte cu cea mai mare energie pentru izbânda steagului național român și la aceste alegeri. Partidul național român din Beluș a lansat ale- gătorilor un apel călduros în care, după ce arată retele ce le-am suferit din partea guvernului coali- ționist, se zice:

»Deputații naționaliști au luptat față de guvernul căzut cu toate puterile aproape supraomenești — ținind în vedere numai binele țării întregi și îmbunătățirea sorții celor neîndreptățiți. Cu bărbăția lor cunoscută, cu vrednicia lor de romini vor continua aceasta luptă și față de acești mai noi contrari ai noștri.

Am ajuns la răspântie!... Stăm în fața alegerilor de deputat, cari se vor face mai târziu după sintele sărbători ale Inverii...

Fraților! Astăzi încă noi su tem stăpâni asupra sorții noastre! Dela noi depinde, cum și de cine vom fi reprezentați în statul țării, unde asupra sorții noastre se va decide!... Să fim la loc cu judecata! Să nu ne lăsăm ademeniți de făgăduieli deșarte! Să nu ni-l dăm numele nostru cinstit pe coalele, cari ni-le îmbie zi de zi simbriașul plătit al puterii!... Credincioși să fim steagului, care l-am dus la învin- gere în ultima luptă electorală!... Credincioși să fim fostului și fiitorului nostru deputat Dr. Vasiliu Lucaci care a luptat ca și un erou pentru noi și și-a împlinit datoria totdeauna, ca și un fiu credincios al poporului din care a crescut.

Să ne ferim de a ne da cuvântul în ajutorul stăpî- nilor cari i-l cerșesc azi votul nostru, iar mine își bat joc de noi și să-l așteptăm cu credința în suflet, cu nădejde în biruința noastră de odinioară pe fostul nostru deputat și din nou candidat, care peste câteva zile iarăși va sosi în mijlocul nostru!... Să-l așteptăm și să-l întimpinăm cu toată căldura inimii noastre ro- mânești pe dl Dr. Vasile Lucaci».

Candidări.

Oravița. Comitetul executiv al partidului na- țional al muncii a hotărât într'o ședință să ofere

Fabrica de
spălat a lui

Nagy Károly

Cluj—Kolozsvár,
str. Malom nr 4.

Gulerile și manșetele precum și tot-felul de albituri și perdelele de dantele le face albe ca zăpada și le calcă dându-le luciul ca de oglindă.

Lucrările ce trec peste 10 coroane le expediază franco acasă.

mandatul, cu program guvernamental, fostului deputat constituțional Dr. Șeghescu. O delegație îl va ruga să primească candidatura. Și d. Șeghescu, nu ne îndoim, va și primi o cu orice program.

Ozora. Impotriva candidatului naționalist Mihail Polyt va candida sârbul radical Demetriu Muștichi, fost membru al partidului naționalităților.

Zichyfalva. Candidatul naționalist român Terentiu Opreanu are contracandidat pe contele Eugen Karátsonyi, guvernamental.

Bega-St.-Gheorghe. Candidatul naționalist român Vichentie Petrovici are contracandidați pe Pap Géza, guvernamental, și Kardos Samu, justh.

Brașov. Am publicat și noi știrea că românii din cercul II Brașov au hotărât să pună în acest cerc candidatura, cu program național, a tânărului avocat român din Brașov Dr. C. Moga. În chestia aceasta, comitetul electoral central a adus următoarea hotărâre:

»In ședința comitetului central electoral al partidului național s'a luat deciziunea, ca dorința exprimată în scris de către un număr mai mare de români din cercul II Brașov (oraș) să se transpună comitetul central român comitatens, ca să decidă în chestie și să comunice deciziunea luată comitetul central al partidului național.

Abrud. Candidatul guvernamental Dr. Rosenberg a sosit la Abrud, unde mâine, Duminică, își va rosti discursul de program. În acest cerc sânt și multe voturi românești. Ce le va spune oare alegătorilor români?

Rosenberg. Impotriva candidatului guvernamental Augyals va candida, cu program naționalist, slovacul Carol Bajor.

Liptost-Sveti-Mikulas. În locul fostului deputat Matia Bella, care s'a retras de pe arena politică, sleacii naționaliști au candidat pe fostul deputat Ioan Rusjac.

Situația politică.

Aceiaș iconă veche: toate partidele își trimit șefii în deosebite părți ale țării ca să solicite voturile alegătorilor făcându-le în schimb fel și fel de promisiuni.

Goana aceasta după alegători caracterizează situația politică.

Momente noi, de importanță, nu sânt de înregistrat.

Audiența lui Lukács

Ministrul de finanțe Lukács s'a întors încă ieri seara la Budapesta. Înainte de a pleca, a acordat un interview unui redactor dela »Fremdenblatt«, organul ministerului nostru de externe. Despre această convorbire, ziarul vienez raportează următoarele:

»Ministrul de finanțe a raportat Maj. Sale numai despre chestii vamaie. Sânt ministru de resort, a ris d. Lukács, e deci firesc dacă la audiență s'au discutat deosebite chestiuni de resort. La întrebarea dacă s'a vorbit și despre politică, Lukács a răspuns negativ. În ce privește știrile despre pretensele neînțelegeri din sânul cabinetului Lukács a declarat că sânt lipsite de orice temei. Ministrul de finanțe a încheiat cu declarația că e lipsită de temei și informația că *casarea proceselor de presă s'ar fi făcut la dorința cercurilor mai înalte*.

Avocați împotriva lui Günther.

Baroul avocaților din Eperjes a ținut Miercuri o adunare în care au hotărât să-l felicite pe noul ministru de justiție Székely și și-au exprimat în acelaș timp regretele adânci că numirea noului președinte al Curții de Casație a fost dictată de motive politice, așa încât noul președinte Günther n'a fost în stare să continue tradițiile înaintașilor săi.

Justh despre chestia naționalităților.

Președintele partidului independist Justh cuturează țara și solicită voturile alegătorilor pentru candidații partidului său. Dela Timișoara a plecat la Lugoj, unde a făcut declarații și despre chestia naționalităților.

În ce privește chestia naționalităților — a zis dl Justh între altele — am să urmez ideile lui Iványi. *Naționalităților trebuie să le garantăm libertate deplină în ce privește biserica, limba și cultura și singura noastră dorință e să fie cetățeni credincioși ai patriei ungurești.* (Românii au fost întotdeauna și sânt și acum cel mai credincioși cetățeni ai patriei — comune. N. R.) În ce privește administrația, ungurul, românul neamțul și sârbul trebuie să se bucure de drepturi egale, pentru că toți sânt fii credincioși ai patriei. *Naționalitățile să nu se încreadă în guvern, care acum le face tot felul de promisiuni, ca să le câștige voturile.* Guvernul însă își va uita promisiunile frumoase, îndată după alegeri...

Par'că partidele independiste n'au lucrat și ele cu aceleași promisiuni mincinoase! Partidul independist vreme de 40 de ani a cerut introducerea votului universal ca apoi, ajuns la putere, să nu mai știe de el.

Fapte ne trebuie nouă, nu vorbe frumoase, de cari ne-am săturat de mult.

Dela Lugoj, Justh a plecat la Virșeț.

Un ziar vienez despre Ungaria.

Viena, 9 Aprilie. Ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry a adresat ajutorului de primar al Vienei d. Dr. Neumayer o scrisoare, în care, în cuvinte calde mulțumește consiliului comunal al Vienei pentru darul de 10.000 cor. oferit orfanilor dela Ökörítő. Cu acest prilej, ziarul »Neues W. Tageblatt« publică un articol mai lung în care, între altele, spune:

»Cu simpatie trebuie să luăm act de această scrisoare și de tonul cald în care e ținută, — cu atât mai ales cu cât atât de rar se schimbă între Austria și Ungaria astfel de cuvinte de prietenie. Spiritul acesta ar trebui păstrat pentru timpurile când la ordinea zilei din nou vor fi neînțelegeri, certuri și amărăciune... Pentru astfel de cuvinte frumoase nu trebuie însă alege numai prilejuri de bucurie: spre pildă aniversarea de 80 de ani a Suveranului nostru, aniversarea acelu suveran, care de când există dualismul a cultivat și apărât tot ce a fost austriac și unguresc.

Tot atât de simpatie scriu și celelalte ziare.

Lukács la Viena.

Budapesta, 9 Aprilie. Ministrul de finanțe Lukács a vizitat azi la oarele 10 pe ministrul președinte Khuen-Héderváry, la care a stat aproape o oră, comunicându-i rezultatele audienței sale la Viena.

Scrisoare din Viena

Situația politică. — Ministrul Székely și presa oprimentă

— Dela corespondentul nostru din Viena

Situația politică în Austria continuă neclară.

La 14 April stil nou se vor reluc parlamentare, întrerupte cu ocazia lice. Nimeni nu poate prevedea, însă, mentul va fi în stare să lucreze.

Chiar dela început se va da o luptă între guvern și opoziție. Un proiect de 146 milioane, pe care ministrul consideră drept absolut necesar, va fi parlamentului. Guvernul va cere în acest împrumut ca prim punct al ordinii de o parte are nevoie de bani, pe de pe piața financiară este de așa natură întârziere înrăutățește condițiile de

Dar uniunea slavă, care se află în cere schimbarea ordinii zilei, astfel o să se voteze pragmatica de serviciu rilor publice și alte proiecte. Pe baza stiuini se va da o luptă crincenă, că slavă speră să răstoarne guvernul. Coaliția guvernamentală are o major slabă, care, pe lângă toate, nici nu e Dacă uniunea slavă, socialiștii și zantzi vor reuși să obție un vot al care proiectul de împrumut este trecut zilei după celelalte proiecte, o serioasă nisterială va deveni probabil. Unde nu se știe.

S'ar părea că guvernul ar trebui să a ocazie și să facă atât de mult recla niare ministerială, menită să împac slavă. Dar pe deoparte guvernul sper majoritatea cu ocazia împrumutului amâna necesitatea remanierii, pe de file unei remanieri sânt atât de mari drăznește s'o încerce.

Diferința mărturisită dintre punctul al lui Bienerth și al uniunii slave este nerth pretinde o asanare a situației sau mai pe românește să i-se asigure tate impozantă, după care e gata să rerile uniunii slave referitoare la nisterului; uniunea slavă însă pretinde manieze mai întâi ministerul după declarându-se apoi gata să contribuie unei majorități statonice. Se înțelege diferență neînsemnată nu poate fi cauza neînțelegerii.

De fapt, cauza este că Bienerth nu ar împăca și capra și varza, adică și și pe cehi. În momentul când se va compromis între aceste două naționalități ce nu se va putea face decât în dieta va avea loc și consacrarea definitivă universal, adică asigurarea posibilității a parlamentului. Cum am arătat și altă credem că această împăcare ceho german face în momentul când guvernul se va introduce și la diete votul universal, cunoscut și la parlamentul central. Până tentative zadarnice se vor urma mereu, vom face datorla de cronicari conșt vom înregistra toate fazele lor principale.

Din haosul de știri ce vin din Ungaria făcut în ultimul timp senzație mai mare și aceasta este hotărârea ministrului ungar de a mai domoli hiperzelul procurori contra presei naționalităților cialiste.

Toate ziarele au discutat pe larg deciziunile declaratiile ministrului în *Pesti Napl*, care o explică, am putea aproape zice o

FABRICA DE OBLOANE
JALUSINE DE ESSLINGEN
CONTRA RAZELOR SOLAR
ȘI STORURI

RONA
ERNÓ
BUDAPEST
TELEFON 23-85

IZABELLA
UTGZA 47.
TELEFON 23-45.

precizând importanța excursiunii, voiesc a contribui la realizarea acestui scop. Contribuțiile să se trimită la adresa subsemnatului până cel mult la 5 (18) Aprilie. Dr. Iosif Elaga, profesor.

Din cercul Iosășelului primim următorul necompus, cu prilejul adunării de mine, de un bătrân însuflețit.

Frunză verde mugurel,
Viniți frați la Iosășel,
Să veniți cu mic, cu mare,
Să ținem o adunare.
Și să alegem deputat,
Pe un român adevărat,
Care limba ni-o vorbește,
Și durerea ni-o simțește.
Puneți frați, toți mîna dreaptă,
Pe inima-vă cea curată,
Că cu altul nu-ți vota,
Decît cu Gheorghe Popa.
Să ținem toți laolaltă,
Să-i strigăm cu voce 'naltă,
Dr. Popa să trăiască,
Că-ți de vijă romînească.
Om crescut în sărăcie,
Lipsa noastră el o știe,
In ce greu, tragi tu romîne?
Frunză verde foi mărunte,
Fiți romîni, acum cu minte,
Spuneți la Alma în față
Ca să șadă el acasă
Inzădar dă papricaș
Și atîta aldămaș
Noi tot cu el n'om vota
Decît cu Gheorghe Popa.

— **Proces de despărțire.** Citim în »Telegraful Român«: Biserica gr. ortodoxă sârbă din Bistrița a cerut la tribunalul regesc din Budapesta, comuna bisericească gr. ort. Brestova, acum în comitatul Timișului, să fie încorporată mitropolia sârbă din Carlovăț, fiindcă numai în această comunitate a fost încorporată la timpul său la mitropolia gr.-or. română, după ce locuitorii ei nu au fost romîni, ci sârbi din Muntenegru (așa numiți cotoc-ezi), cari în cursul vremii au fost românizați, — mai ales, că înșiși locuitorii comunei au declarat într'un protocol luat la fața locului în partea autorității bisericești, că ei vreau să treacă la sârbi. Apărătorul intereselor bisericești, d. avocat Dr. Emil Babeș a arătat însă imposibilitatea juridică a acestei cereri, iar tribunalul, acceptând punctul său de vedere, a respins cererea sârbă cu acțiunea lor, judecându-i la puterea sa să cheltuiască, pe motivul, că »din credință de limbă română nu se poate forma comunitate bisericească sârbească«.

— **Sinuciderea unei scriitoare.** Scriitoarea germană Irma Göringer, autoarea alor mai multe romane și nuvele, s'a sinucis în Berlin. Cauza dragoste nenorocită.

— **Tifos în Budapesta.** Tifosul exantematic este de săptămînă îndelungate bănuie în Budapesta are o jertfă nouă. În cursul zilei s'au mai înregistrat în afară de aceasta 3 cazuri noi de îmbolnăvire. Numărul total al bolnavilor e 69 (26 femei și 43 bărbați).

— **Necrolog.** Văduva Maria de Bohățielu, soția scută Otdermath a răposat în Mediaș, la 8 zile de boală, în vîrstă de 65 ani. În mormântarea ei a avut loc în Gălpăla astăzi, la ora 1 d. a.

— **Georghe Pavel Musteșu,** învățător în pensiune, a răposat în Doclîn, la 7 Aprilie n., în vîrstă de 69 ani. În mormântarea lui a avut loc astăzi, în cimitirul gr. ort. din Doclîn. Odihnească în pace.

— **Un record aviatic.** Aviatorul francez Emile Dubonnet a creat un nou record aviatic, zburând cu aeroplanul său cel mai lung drum în Europa de dreaptă.

Emile Dubonnet a plecat de la Juvisy și cu o viteză de 60 km. pe oră, la înălțime de 80 m., a zburat deasupra comunelor Arpajon și Etampes, a trecut râul Loire, a zburat peste orașul Orleans și s'a scoborit în fine la un punct stabilit înainte, după ce într'o oră și 50 m. a făcut cale de 169 km.

Dubonnet a zburat cu un aeroplan invenție

proprie, așamultor aeroplanului Bleriot. Motorul care pune în rotație elicele e de 100 k'gm. greutate.

Prin zborul acesta Dubonnet a câștigat și premiul de 10.000 franci publicat de revista franceză »La Nature«. Aviatorului norocos i-s'au făcut ovații mari.

— **Cărți scumpe.** După cum ne anunță revista »Bücherfreunde« cea dintîi operă a lui Edgar Poe, intitulată: »Asasinatul din strada Morgai«, s'a vîndut pe un preț nici mai mare nici mai mic decît de 3800 dolari, ceea ce se face în cifră rotundă cam 16.000 mărți. Cartea — după cum era de așteptat — a trecut în posesiunea lui Pierpont Morgan, al cărui procurator a oferit, pentru o carte apărută în America o sumă ne mai pomenită. Prețul cel mai mic la care a ajuns poezia: »Al Aaraff, Tamerlane and Minor Poems«, a fost de 2.900 dolari.

Un exemplar din »Biblia indiană a lui Eliot«, a ajuns la licitația lordului Hardwick, în Iunie 1888 la un preț de 580 funzi.

Cartea cumpărată acum de Pierpont Morgan, era No. 1 din »Romane în proza de Edgar Poe«, și a apărut în anul 1834 la William Graham în Philadelphia, pentru prețul de 12 cenți și jumătate.

Așa dar prețul s'a ridicat de 30 de mii de ori. Frumoasă speculație!...

— **Regele Petru la Constantinopol.** Regele Petru și a prelungit șederea la Constantinopol până azi dimineața, ceea ce a produs o mare bucurie sultanului.

Vineri după amiază a vizitat mai multe instituțiuni publice și în urmă s'a fotografiat cu moștenitorul tronului principele Isedin.

Regele Petru a primit apoi în audiență la legația sârbă pe ambasadorul Angliei, Rusiei, Franței, Italiei și Austriei și pe miniștrii plenipotențari ai României, Greciei, Bulgariei, Suediei și Belgiei. Cu ocazia acestor audiențe sultanul a purtat ordinul Karageorgevici, iar regele Petru ordinul Osmancic.

După aceasta s'a dat un prînz la palat, când Sultanul în urma dorinței regelui Petru, a dat ordin ca muzica militară să cânte cîntece naționale grecești.

A făcut o bună impresie faptul că principele Alexandru, în calitate de locuitor al regelui Petru, cât timp acesta se află în străinătate, a grațiat pe toți musulmanii, cari se aflau în închisoare.

Miniștrii Pasici și Milovanovici au avut ieri o lungă convorbire cu Ciariow, ambasadorul Rusiei la Constantinopol.

Presa turcă vorbește în termeni foarte călduroși despre această vizită.

Când regele Petru trece pe stradă mulțimea îl întâmpină cu ovațiuni. Regele Petru vorbește cu entuziasm despre modul cum a fost primit la Constantinopol.

Sultanul a decorat cu diferite ordine pe persoanele cari au însoțit pe regele Petru la Constantinopol.

— **O biserică și un internat pentru studenții români la Viena.** Colonia română din Viena, pătrunsă de o caldă dragoste pentru progresul neamului românesc, vrea să zidească în Capitala Imperiului Austriei, o biserică greco-orientală română și un internat pentru studenții săraci, cari vin să-și întregesc studiile universitare.

Amândouă atât biserica, cât și internatul vor forma centrul românilor de supt domni străine, cu atât mai mult cu cât chiar acum mai ales în Ungaria își ridică cu mare cutezanță capul, unele elemente distructive și pentru elementul românesc.

În acest scop societatea română ortodox-jubilantă imperială, pentru zidirea unei biserici și înființarea unei comunități bisericești în Viena a adresat un călduros apel întregii preșe românești și tuturor persoanelor caritabile, rugându-le să dea concursul lor, pentru această laudabilă inițiativă.

După ce se arată avantajele ce vor decurge de la înființarea unei astfel de comunități apeiul e încheiat cu următoarele cuvinte:

»Vă rugăm în nădejdea dragostei dv. față de neamul românesc și față de cel împrăștiat de soartă prin străini să ne dați ajutorul dv. moral, ca să putem aduna capitalul necesar pentru ridicarea bisericii și a internatului.

Aproape toți oamenii mari ai țării românești în

trecere prin Viena, ne cercetează capela noastră, ne încurajează și ne promit sprijinul lor.

Atîția oameni bogați ar dori poate să facă o faptă mare și frumoasă, dacă ați atrage în prețiosul d.v. jurnal, din când în când atenția asupra cererilor și planurilor noastre, dacă ne-ați publica din când în când câte un apel, ați înscria numele acelor, care s'au înscris ca membrii fondatori, ordinari sau cititori etc., ne-ați face nouă și mult încercatulul nostru neam serviciile, cele mai prețioase«.

Aducem la cunoștința cititorilor noștri această frumoasă inițiativă.

— **Reforma electorală în Prusia.** Partidul socialist din Berlin a hotărît să țină Duminica viitoare. În Treptow, o mare adunare de protestare împotriva reformei electorale. Din Berlin se telegrafiază că primăria din Treptow a permis ținerea acestei adunări. Se crede că și prefectul poliției din Berlin își va da permisia.

Adunarea promite a fi furtunoasă.

— **Dragoste adevărată ca în poveste.** Un milionar cu numele Guinaras din Brazilia, dorea să se însoare, dar credea că fetele îl iubesc numai pentru banii săi. Din cauza aceasta s'a dus pe jos până la Pittsburg (Pa), și acolo îmbrăcându-se în haine de muncitor a lucrat în fabrică cu 15 dolari pe săptămînă. După cîteva luni a făcut cunoștință cu o fată săracă, Bess Goldie, care i-a plăcut. Fata s'a învoit să i fie nevastă și s'a cununat.

Abea după cununie la masă cu oaspeții a scos inele și brățare în preț de sute de dolari pe care le a dăruit miresei și spre surprinderea tuturor a spus că el, are o avere de 15 milioane de dolari în Brazilia.

Mai sînt încă inimi curate ca în poveste pe lumea aceasta.

— **Asociațiunea cătră d. Titu Maloescu.** Revista »Transilvania« publică adresa omagială a »Asociațiunii«, ce a fost înmănată prin d. P. Cosma dlui Titu Maloescu, cu prilejul aniversării său de 70 ani. Iată această adresă:

»Ilustre Domnule Maloescu. În ziua de 15 Februarie a acestui an împliniți frumoasa vîrstă de șaptezeci de ani. Din prilejul acestei aniversări, întreagă lumea românească vă trimite omagiile ei, neobositului îndrumător cultural, care într'o jumătate de veac de muncă senină a luminat cărarea literilor românești și fără a cărui personalitate excepțională nu s'ar putea închipui starea de astăzi a evoluției noastre culturale. Acest prilej este deci o sărbătoare a românilor de pretutindeni, cari își dau seamă că viața unui popor numai la adăpostul culturii își poate clădi o cetate de apărare.

La acest praznic de recunoștință și venerațiune a unui neam, ne cerem partea și noi românii ardeleni, cari, fără binefacerile culturii românești, am fi înfrunți în lupta necurmată pentru existența noastră națională. Sărbătorim și noi această zi și, când ne unim cu glasul tuturor, noi sîntem înviorați și de mîndria, că acest pămînt al nostru a fost leagănul, din care a pornit să lumineze una din cele mai înalte întrupări ale geniului românesc.

În numele Comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român din Ungaria«, Vă rugăm să primiți expresiunea sentimentelor noastre de profundă venerațiune, dorind a Vă vedea încă timp îndelungat la locul de frunte al îndrumării noastre culturale. Sibiu, 11 Februarie 1910 n. Cu înaltă stimă: Iosif Sierca Șuluțu, președinte. Octavian Goga, secretar«.

— **Câte cafenele sînt în Budapesta?** Comisia industrială a Budapestei a hotărât să fixeze numărul cafenelelor din Budapesta, introducînd »numerus clausus«. Cu acest prilej s'a constatat că Budapesta are 312 cafenele, deci mai multe cafenele decît oricare alt oraș mare al Europei, cu excepția Vienei.

— **Record în găurirea de tuneluri.** Până mai anul trecut rapiditatea maximă pentru excavarea tunelurilor nu trecea de 160 de metri în Iulie trecut însă ea a ajuns la 300 cu prilejul străbaterii galeriei dela Loetschberg, în Elveția.

În urmă s'a ajuns la 315 metri, străbătută în luna lui August la tunelul Red Roch de lângă Los Angeles în California.

x Pentru 60 de fileri, poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch sau Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Rosa, Vanilie, Silvoriu, Rachiul de drojdie și Rom. 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist în Cluj-Kolozsvár.

x Mijloacele purgative măiestrite sânt vătmătoare drept aceia trebuiesc incunjurate! Apa amară naturală »Franz Iosef« este o apă minerală plăcută și foarte ușoară. Dintre toate apele minerale existente are cel mai bun efect, pentru că vindecă chiar și cea mai supărătoare încheiere de scaun, fără orice urmări rele. Medicii o recomandă și celor ce suferă de reumă și dodregă. — Soluție zilnică: dimineața pe nemâncate, să se ia 1/2 păhar.

x Sanatorul »Liget« a Drului Iakob în Budapesta, primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabeți, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari pînă acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institut corespunzător aici în țară, așadară această instituțiune culturală cu poziție admirabilă împlinește și un gol. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului este provăzută cu mașini după sistemul Zanpre și cu scâlzi aeriene.

ECONOMIE.

Copii de școală la munca câmpului. Fișpanii din mai multe comitate au prins de veste, că proprietari mari și întreprinzători au făcut învoeli pentru lucru cu copii de școală, pe cari îi duc la mari depărtări. Invoelile au de urmare, că copiii sânt luați dela școală și nu pot să-și câștige învățătura, de care au trebuință, fiindcă fiind duși la depărtări, nu mai e cu puțință nici un control. Au dat deci fișpanii porunci pretorilor și notarilor, că la facerea de învoeli să fie cu băgare de samă, că copii, cari după lege ar trebui să umble la școală, să nu fie luați în samă. Măsura aceasta, fără îndoială, e dintre cele mai înțelepte.

»Hațegana«, înfloritoarea bancă românească din Hațeg, care abia s câți-va ani de când s'a prefăcut din însoțire c'un capital mic, în societate pe acțiuni cu capital de 200 000 coroane — a hotărît în adunarea sa generală din 17 Martie n. a. c. să facă un nou și puternic pas spre dezvoltare și întărire a temeiurilor sale, urcându-și capitalul acționar dela 200.000, la 500.009 cor.

»Reuniunea proprietarilor de vite din Orăștie« a ținut Duminică, în 14/27 Martie două adunări: la Ludoș și Apoldul mic, în comitatul Sibiiului. Cărturarii din Miercurea și d. I. Boilă din Sebeș, și au împlinit o datorie față de economii din aceste comune, când în număr complet au luat parte la aceste adunări, cari prin prezența lor au câștigat în greutate și în izbândă. Primirea cea bună, de care au fost împărtășiiți din partea fruntașilor din comune și interesul cel mare, ce l-au dovedit economii din aceste comune pentru cauza, pentru care ostensc cu multă stăruință, le e răsplata cea mai plăcută.

La Apoldul mic a fost și o consfătuire cu trimișii tovrășiei din Apoldul-mare. Rezultatul acestei consfătuirii a fost, că trimișii tovrășiei ocazionale de acolo, au ajuns la credința, că Reuniunea din Orăștie e pusă pe temella trainică și că prin felul ei de întocmire bine chibzuit multe greutăți, ce azi le întimpină, vor fi înlăturate prin intrarea în ea. Au promis deci, că în adunarea ce vor ține-o în scurtă vreme, vor face propunere tovrășiiilor lor să între cu toții în »Reuniunea proprietarilor de vite dela Orăștie«.

Din partea Reuniunii a luat parte la aceste adunări, med. vet. Iarca.

Piața grânelor din Aradul-Nou

2 April 1910.

S'a vândut azi:

grân 2-300 mm.	12.50—12.70
orz mm.	6.10—
ovăs mm.	6.70—
secară mm.	8.10—
păpușoi 300 mm.	5.60—5.65

Prețurile sânt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 2 Aprilie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Oriz nou

De Tisa — — — — —	28 K. 95—30 K. —
Din comitatul Albei — —	28 » 80—29 » 80
De Pesta — — — — —	28 » 90—29 » —
Bănățnesc — — — — —	28 » 95—29 » —
De Bacica — — — — —	28 » 60—29 » —
Secară de calitate I. — —	19 » 75—20 » 05
Secară de calitate mijlocie	19 » 55—19 » 65
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75—14 » 95
Ovăs de calitate I. — — —	15 » 70—16 » —
Ovăs de calitate a II. — —	15 » 40—15 » 60
Oncuruz — — — — —	14 » 80—15 » —

BIBLIOGRAFII.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare Dicționarul universal al limbei rom. ed. II. de Lazar Șăineanu. Prețul 8.— Cor. și 30 fil. porto.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare: »Viforul«, dramă în 4 acte de B. Delavrancea Cor. 2.50 plus 20 fil. porto.

Povestiri alese de Ion Dragoslav Cor. 0.55 plus 10 fil. porto.

- I. Russu-Șirianu: La Roma, schiță din călătorie » 2—
- Dr. E. Babeș: Diazoza » 3—
- A. Cosciuc: Nutrirea animalelor de casă (op. premiat) » 1.50
- A. O. Maior: Bibliot. copiilor, vol. II. » 1.60
- » » » v. III și IV. » 1—

Isidor Ieșan: Românii din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent . . » 1.50

Din valoroasele cărți ale regretatului canonic Dr. Augustin Bunea:

- Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa, schiță biografică cor. 1.—
- Chestiuni din dreptul și istoria bis. române unite, partea I cor. 2.—
- partea II-a cor. 1.50
- Discursuri; Autonomia bisericească; Diverse cor. 5.—
- Ierarhia românilor din Ardeal și Ungaria. cor. 3.—
- Mitropolitul Sava Brancovici . . cor. 1.50
- Amintirea lui T. Cipariu . . . cor. —.50
- În institutul de arte grafice și editură »Minerva« din București au apărut următoarele scrieri ce se află de vânzare la librăria »Tribunei«.
- Björnstjerne Björnson, Veselul ștregar, trad. de N. D. Ciotori. Prețul cor. 1.50.
- M. Eminescu, Articole politice. Pr. 80 bani.
- A. Mirea, Caleidoscop, v. II. Pr. cor. 1.50.

H Balzac, Moș Goriot, trad. de R. B. cor. 2.—

E. Lovinescu, Viața și opera lui Alexandrescu, pr. cor. 2.—

P. Cerna, Poezii, pr. 2.—

Radu Rosetti, La capătul pământului, călătorie, pr. cor. 2.—

Em. Gârleanu, Nucul lui Odobaș, 1.50.

Gustave Flaubert, Doamna Bovary, L. Dauș, pr. cor. 2.—

D. Negru, Cum ne naștem, Cum trăim, murim, Știință popularizată, pr. cor. 2.—

Petru Dulfu, Căntece și povești. Pr. 1.50.

In amintirea canonicului Augustin Bunea. Articole și alte semne de durere ale neamului

Tot dela librăria noastră se mai pot recvizite de scris, hârtii de epistole foarte ieftine, precum și cărți de literatură scrieri complete, romane, nuvele, poezii, ceri călători etc. etc.

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 30—20 fileri pentru porto. poștal.

Comandele de cărți etc. precum și să se adreseze cătră: Librăria Arad str. Deák ferencz 20.

Posta Administrației.

Gheorghe Sasu. Satulung. Am primit 22 nament pînă la 1 Aprilie 1910.

Avram Giurgiu. Hodiș. Am primit 10 nament pînă la 1 August 1910.

Receala

e ușa secretă, prin care intră toate boalile rioase în corpul omenesc. Emulsiunea Scott, compoziție de ficat de pește e însă închide această ușă, încă a se apropia boalele de

Emulsiunea Scott

a ajuns la mare renume, mai ales prin mistuirea ușoară și puterea de vindecădicii, moașele, părinții și bolnavii deopolite comandă acest medicament, ca cea mai proptă a sănătății.

Emulsiunea Scott e cea mai veridică

Să vinde în toate farmaciile.

Prețul unui flacon original 2 cor.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu »Tribuna« institut tipografic, Nichin

Vin de deal.

340 Hl. vin nou, 50 Hl. vin se află de vânzare la din jos Vând și dela 50 litre în sus, nou Cor. Hl., vechiu din 1905 cu 45 și Rizling cu 70 Cor. Hl.

Aurelia Dr. Peltz Arad, str. Lázár-Vilmos

Fotografierile cu electricitate a lui

DAJKOVITS

Pe timp înourat și întunecos sânt cele mai acomodatăe

== »Saspalota« în Oradea-mare — Nagyvárad.

Dare de samă și mulțămintă publică.

Cu prilejul seratei artistice aranjate de reuniunea ilaria din Oradea-Mare la 10 Martie st. n. a. au intrat până de prezinte următoarele supra-

lucruri:

S. Dr. Dimitrie Radu, episcop O.-Mare 100 cor.; N. N. 100 cor.; Constantin Mille, directorul rului «Adevărul» 87 cor.; Dr. Ioan Ciordaș adv. 85 cor.; Ioan Papp director, Dr. Coriolan director de bancă și Dr. Aurel Lazar adv. Mare, fiecare câte 50 cor.; N. N., I. Brătianu 2. G. Dimandi, fiecare câte 47 cor. 17 fil.; M. S. Mile Mangra vic. ep. O.-Mare 41 cor.; Ioan Vicescu 40 cor.; Dr. Vladimir de Repta metrop. covinei, Dr. Petru Tegele adv. Timișoara și Dr. Iolae Oncu cu doamna din Arad, fiecare câte 30 cor.; Familia Vaina O.-Mare-Jaca 32 cor.; Dr. George Pop de Băsești 24 cor.; I. P. S. Ioan Ștefanu mitrop. Sibiu, Ioan Bianu, familia Mocso-Birchiș, Dr. Iustin Popp adv. Tinca, V. Dumbrava, C. Alimăneștean Buzău, Dr. Ioan Iacob Ceica, Dr. Coriolan Steer adv. Tășnad, Dr. Murășan medic Beiuș, Dr. Vasile Lucaciu dep. Dr. A. Vaida-Voivod dep. d., Dr. Andrei adv. Tinca, fiecare câte 20 cor.; Dr. Oreste Popescu Cernăuți, v. d. Augustin Antal Beiuș, Constantin Popovici adv. Beiuș, Dr. Cornel medic Beiuș și Dr. Varadi Zsigmond adv. Mare, fiecare câte 15 cor.; Alexandru Belle Tom. Făgăraș, Dr. Teodor Popescu adv. Făgăraș, Dr. Nicolae Șerban deput. diet. Făgăraș, Dr. Emil Cosma adv. Beiuș și Costică Iarca Buzău, fiecare câte 12 cor.; Dr. Iosif Gall m. în casa nașilor, Cav. Wertheimstein Alfred O.-Mare, Ioan Damian adv. Delta, Demetrie Iovița in Galati, Romulus Marchiș Carăi Mari, Ioan Popescu propr., Petru Popescu O.-Mare, C. Arșan preot Beiuș, Camil Sălegian prof. Beiuș, Kadru Gera director dom. Beiuș, Baron Szent-Zsigmond O.-Mare, Doamna Hortensia Velciu, Dr. Iustin Marșieu adv. Arad, Petru Pop. Dr. Constantin Pavel prof. Beiuș, Alexandru Văcărescu propr. Hlod, Ioan Cosma protopop, Andrei Horvath preot O.-Mare, G. Duduș preot Miersig, Vasiliu Stefanica profesor as. și Dr. Amos Frâncu adv. Cluj fiecare câte 10 cor.; Ioan Goina preot Meziăș și G. Stanciu Batiz, fiecare câte 8 cor.; Alosiu Nistor Mare 6 cor.; Iacob Macaveiu vicarfor. Făgăraș, Victor Onișor adv. Bistrița, Dr. Aurel Pinția in de adv. Făgăraș, Petru Ionaș secret dom., Doamna Elena Săbădean Brașov, Baronul Pop și, Dr. Livius Tămășdan adv. Arad, Capitan Stelariu Arad, Ioan Gențiu protopop O.-Mare, Iovoc Bardoși proprietar Pișcolt, Demetriu Bașan proprietar O.-Mare, Stefan Domocoș preot in Cluj, Dr. Ilie Mariș adv. M.-Siget, Dr. Iuliu advocat Margita, Dr. Ioan Câmpian adv. d, Dr. Nestor Oprean adv. Sân. M. Mare Dr. Ioan Stan canonic O.-Mare, Dr. Teodor Pap Ioan Comanicu inginer silv. O.-Mare, Dr. Ilie Maior medic O.-Mare, Mihail Dițiu preot in Cluj, N. N., Mihail Petroviciu com. O.-Mare, Demetriu Popa medic O.-Mare, Doșara Delia in Budapesta, Ioan Mangra propriet. Sabolciu, re câte 5 cor.; Aurel Popa, Vasilie Ardelean, Iuliu Sabó, Ioan Naja, Silviu Bordan, V. Lăcean, Ioan Gerlan, Petru Lascu, Teodor Pop, George Popa, Petru Cimpoi, Corneliu Abrucos, Iosif Câmpian, George Onciu, Ignatie Sabó, Iuliu Vușcan, Ludovic Vida, Ioan Pop, Petru Iuliu, Vasile Teuca, Alexandru Popovici, și G. Gerlan, fiecare câte 2 cor.; Ioan Cloambeș, Iosif Simoc, Petru Paul, Stefan Fătu, Stolrich, Emil Perenyi N. N., N. N., V. Leucuța, Iosif Moga, și George Bogdan fiecare câte 1 cor..

În cadrul acestor generoși sprijinitori ai scopului de reuniune noastră prin aranjarea seratei artistice dela 10 Martie comitetul le exprimă forma aceasta călduroasă mulțămintă și adâncă recunoștință.

Prin urmare orientarea onoratului public, care a luat la serata notăm, că:

Prețurile seratei au atins circa de Cor. 4118-55
 Impozitele " " " " " Cor. 3558-66
 Profit curat " " " " " Cor. 559-89

Urmare serata artistică dela 10 Martie mulțămintă tuturor acelorora, cari și-au dat concursul întru înțelegere într-o formă sau în alta, atât din punct de vedere moral, cât și din cel material a avut eulzatat strălucit.

Jekesl Dr. Aurel Lazar Eugeniu Silviu
 președinte casier

Medic român în Karlsbad.**Dr. Enea Nicola****Karlsbad, Haus Feigenbaum**
— vis-à-vis de Mühlbrunn. —**Candidat de avocat**dorește să între într-o cancelarie advocațională. — A se adresa: **A. Pop, Sibiu—Nagyszeben, Poste-restante.**

1288—1910. főszołg. szám.

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegyéhez és a nagydisznodi járáshoz tartozó Porcosd község jegyzői állására pályázatot hirdetek. Pályázni ohajtók minősítési okmányaival és az eddigi alkalmazásukat tanúsító bizonyítványokkal felszerelt kérvényeit folyó évi május hó 5-ig a nagydisznodi járási főszołgabirohoz adják be. Az állás javadalmazása: 1600 korona törzsfizetés, természetbeni lakás, 200 kor. fuvar és napidij általány, 80 kor. kézbesítésidij és 30 kor. általány a marha törzskönyv vezetésért.

Nagydisznod, 1910. évi április hó 6.

Dr. Schuster s. k.
főszołgabiro.**CANARIN!**

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă ziua și la lumină. Cântăreață tânără 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Rezumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. in sus.

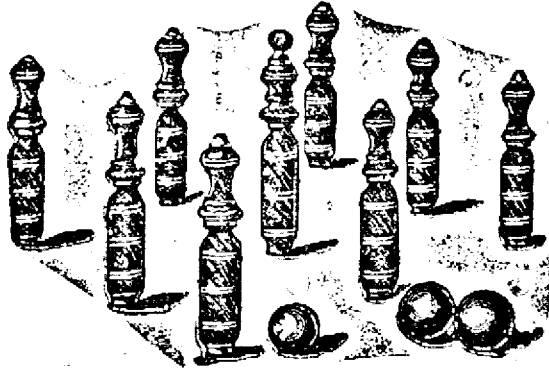
Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl, după soi. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mămuțe și câini de soi se capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comenzilor la loc in viață se garantează. — Comenzile se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

Trebitscher Sándor

strungar

PANCSOVA, Gizella-utca
vis-à-vis de hotelul KONTILOVITS.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, in orice mărime, pregătite din material excelent.

Tine în depozit în abundență mare totfelul de articlii pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Serviciu prompt. Obiecte admirabile.
— Prețuri ieftine. —**Un candidat de avocat**

— cu praxă —

află aplicare momentană in cancelaria lui **Dr. Lucian Georgevici, avocat in Temes-Rékás,** pe lângă condițiuni favorabile. — A se adresa direct.**Anunț.**

Candidatul Simion Pop-Zászló (Borosjenő, cott. Arad) caută pe lunie sau mai târziu aplicare stabilă in o cancelarie advocațională. — Posede limba română, maghiară și germană.

Credit pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor**ARAD,**

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Nimeni nu zice că sunt frumoase petele în față!

— Să le îndepărtăm dar cu —
HALIFLOR cremă con tra petelor.O cutie
1.50
Cor.

Nenumărate scrisori de recunoștință. Se găsește in droguerii, farmacii și prăvălii de cosmetici. O pregătește **Haliflor & Comp.** Londra și Paris. — — —

Depozit principal pentru Ungaria:

Lányi & Draut, dro-gerie Budapest, IV, Koronah-u 10.**ANUNȚ.**

La proprietarul Ioan Popescu in Magyarád se află de vânzare in cvant mare și mic:

vin vechiu și nou
de Măderat.**Dózsa János** măestru -
cojocar in
Nagyvárad, Zöld-fa Passage 9.

Se recomandă ca măestru perfect intru prepararea tuturor articliilor aparținăt. acestei branșe precum: gulere preparative, gulere boa, manșoane (muff), in executare modernă și după cel mai elegant gust.

Blane și tocure de picloare, etc.

Mai departe primește spre efectuare orice lucruri uoui, cari aparțin acestei branșe, precum și tot felul de reparaturi, pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Botinele cele mai elegante

pentru serate și baluri, în splendidă variație de culori și execuție ireproșabilă; de asemenea **ghete americane** marca: »The Barry, The Burt & Pachardt, King și Moccasin«, încălțăminte orthopedice, Cassala-Engelhardt, le găsiți la marele magazin

— de specialitate a lui: —

WEINBERGER JÁNOS

ARAD, Piața Andrásy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile și serviciul cel mai prompt.

Dengelegyi Ferencz

croitor pentru domni

Arad, str. Zrinyi,

(casa băncii »Aradl első takarékpénztár«).

Pregătește tot felul de haine pentru domni, după croiul cel mai modern. Are în depozit tot felul de stoffe, atât din țară cât și străinătate. Prețuri moder.

Voiești

să fi servit bine și pe plac, apoi paseri ca nari, papagai vorbitori, petrușeli, pești de aur, porumbi, găini de soia, păuni, iepur, câni de vânat și de lux, pisce de Ang ra, mămuțe îmblânzite, colivii etc. aparate brute, să aleg și să cumperi numai dela vânzătorii de paseri de aici, care de 10 ani se bucură de cel mai bun renume. Da și le a bi toate aceste, apoi și cel mai bun nutremânt pentru paseri iarăși numai dela mine să-l cumperi. Numai în depozitul principal: Zagreb, Mircovič, Marije Valerije ulica 10. (Oda e separată pentru paseri. Antărețe).

Eu vând numai exemplare și mărfuri de prima calitate, mărfuri slabe și de puțin preț nici nu țin.

Premiat la Amsterdam, la Viena de două ori, Bruxelles, Londra, Marsilia, Paris, Zagreb.

1000 epistole de re cunoștință, precum și multe alte diplome. Expediez cu poșta garantând pentru marfă vie.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.

Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane bisericești.

O greșală colosală au făcut

toți aceia cari contra boalelor reumatice, înțepăturilor, sfâșierii, crepării, săgetării, durerii de spinare și de spate, reumatism, dureri în oase, etc. în loc să folosească

Reparatorul lui Kriegner,

au preferit alte imitații. — Recomandăm deci grabnic fiecărui reumatic și tuturor acelorora, cari suferă de boalele de mai sus, precum și la boalele provenite din răceală și din curente, ca imediat să folosească

Reparatorul lui Kriegner,

care se pregătește exclusiv numai la Kriegner-féle gyógytár, Budapest, Baross-utca nr. 2. deci aci să se adreseze ori-ce comandă.

Prețul unei sticle mici 1 cor., una sticlă mare 2 cor., 5 sticle mici 5 cor., sau 3 sticle mari 6 cor. se expediază franco cu poșta.

Acest medicament excelent vechiu este mai bun decât ori-care spirt, pentru că după o chiar singură frecare vindecă și nu numai astimpără, ci și face să înceteze durerile.

La comandă să fiți atenți la firmă, ca nu cumva să primiți imitații.

Villa „Danilă Valușescu“

Herkulesfürdő — Băile Erculane

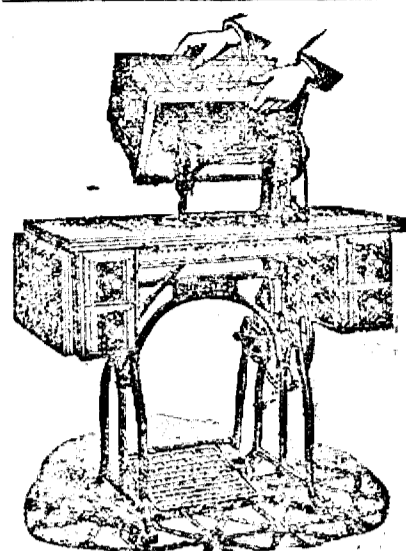
Edificiu nou uscat, în fața soarelui.

Aranjament modern pentru familia și persoane particulare.

Serviciu prompt,

Prețuri moderate.

Cea mai veche prăvălie de mașini de biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins la anul în marș de art.

Fondat

Reinhold

ZOLA

măstru

FEHÉRTÉ

Schiller

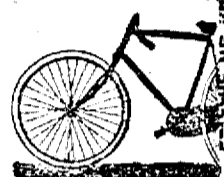
lângă

Isi recu

on. pub

loc și provincie marele său atelier unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete. depozit tot felul de gramofone

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratică de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

Vânzare de altoi de viță

Cine vrea să strângă moși și sănătoși să rezese cu încredere

VITYÉ MIK

la firma de viță

condusă cu multă

știință în

— Ös-Csana

(com. Torontál) nu

găsesc cele mai

altoaie de calitate

soiuri de viță de

tru vin și strug

conservat, precum

americană, neted

rădăcini deasem

găsesc vițe de

cu prețul cel mai ieftin. Soiuri pentru chioșc

Preț curent trimitem gratis și în

Dintre multele scrisori de recunoștință, p

una singură:

Tornaföld, (up. Szécsisziget, com. Zala) 1909

Cele 800 de altoaie cu rădăcini comand

D-ta, au dat un rezultat foarte bun. Nici un

uscă, ci au crescut așa de lungi că au trecut

pe r de 2 m. și a trebuit să tai din ei; soiuri

distinse. Voi recomanda bucuros din ele pe

și cunoșcitor și te rog să mi trimiți un cat

visor la soiuri și prețuri. Cu stimă Andrei

Croitorie nouă engleză și franceză pentru femei.

Arad, Szabadság-tér 17.

După absolvirea cursului în Drezda, pe baza experiențelor de mai mulți ani câștigate atât în străinătate, cât și în Budapesta, sub firma Wittenberger H. și Jaczkó József am deschis o

confecție pentru dame,

unde se pregătesc conform gusturilor celor mai rafinate cele mai elegante toalete engleze și franceze.

Pentru convingere rugăm binevoitorul sprijin al onoratelor dame.

Cu deosebită stimă:

Jaczkó József.

= Ocazie rară =
în prăvălia de ieftinătate a lui

R. Mautner

din strada Hunyadi Nr. 1.

Cumpărând o cantitate mai mare am putut să ajung la articolele de mai jos așa că le pot pune foarte la dispoziția on. public cât timp va ține asortimentul

Deline franceze, batisturi, voale, zefire engleze, stoffe de mătase în toate colorile moderne. Stofe pentru costume femelești. Stofe engleze pentru bărbați cu jumătate prețul deasemenea

Prosoape, pânze, scoarțe, covoare și velințe

Oare de serviciu dela 8-12 și 2-7½.

Prăvălie de ieftinătate a lui R. MAUTNER

Nou atelier de fotografiat.

Aducem la cunoștința on. public, că am deschis un nou atelier de fotografiat în Arad, pe Szabadság-tér 16, unde vom pregăti cele mai moderne fotografii cu 40% mai ieftine prețuri.

Cu toată stima: Sztojkovits és Békés.

Nou atelier de fotografiat.

Nou! Nou! Atelier de frizerie.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că mi-am deschis un atelier de frizerie, aranjat cerințelor celor mai moderne, în Arad, Luther Márton-tér Nr. 1. (Casa Dr. Ioan Suciu).

Rugând binevoitorul sprijin al on. public sunt

Cu deosebită stimă: FOGARASSY PÉTER friseur.

Primesc vopsirea părului, cu prețuri ieftine.

Abonați și răspândiți TRIBUNA.

Expoziția generală din Paris 1900 „Grand Prix”. PRAV PENTRU VITE de Kwizda dietetic, mijloc pentru cai, vite cornute și pentru oi.

De peste 50 de ani se folosește în cele mai multe grajduri pentru promovarea apetitului, la mistuirea rea, pentru îmbunătățirea laptelui și pentru înmulțirea laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire de aci. Se capătă în farmacia și drogueri!

Catalog de prețuri gratis și franco.

Depozit princ.:

Franz Joh. Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ung., reg. române și reg. bulgare. Korneuburg bei Wien.

Fond. în a. 1887.

VASILIE BERCEANU BISERICA-ALBĂ - Fehértemplom, strada Târgului.

Asortiment bogat de ghete pentru bărbați, dame și copii de Box, Chevro, Titania și Occasion, precum și ghete de box americane pentru bărbați. - Șoșoni și galoși etc.

Damașe de piele pentru vânători. Toffeul de reme pentru ghete, precum și renumitul vax „Leonhardt Oellack” pentru ghete.

Marfă bună Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

Pentru fiecare lucru de mână se va înmădăra.

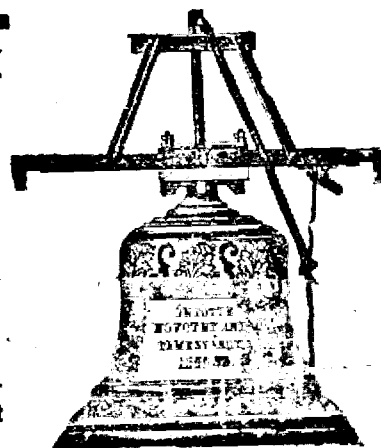
Premiat cu medalia cea mare la exp. mîlonară din Epotea în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alui ANTONIU NOVOTNY - TIMIȘOARA - FABRIC.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricote, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare.

Sunt recomandate cu deosebire CLOPOTELE GĂURITE de dănsul în te cu deosebire — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai zănc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton cu un clopot de 401 kg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre readjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca — și spre turnarea de toace de metal. Prețuri-aranje ilustrate gratis.

FISCHER TESTVÉREK

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri de sîrmă pentru garduri, site și de coarde din sîrmă de oțel pentru paturi etc. etc. în

ARAD, calea József-főherczeg-ut nr. 8. Adresa: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 557.

Recomandă în atențiunea on. public magazinul bogat în lucrări de bransa aceasta,

carl se capătă cu prețuri ieftine de concurență.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratuit și porto franco acasă.

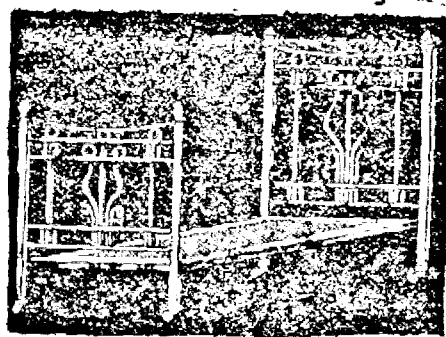
V. M. PANESGU

prăvălie de pălării, căciuli, și articlii pentru soldați în biserică-albă-Fehértemplom, Piață.

Recomandă magazinul său bogat asortat de

pălării

de plisă, moi, tari și în tot felul de culori, căciuli perziane și cilindre, precum și chipluri de uniformă și feluri articlii pentru soldați.

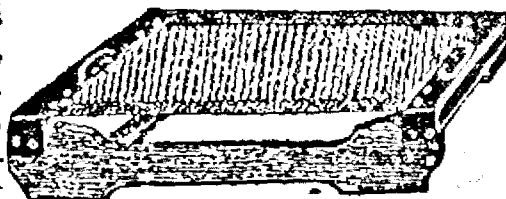
Első Nagyváradi vas-és rézbutorgyár (Prima fabrică de mobile de fer și aramă)

Oradea-mare—Nagyvárad.

Str. Szacs vay Nr. 17, și Str. Kapuczinus Nr. 5.

Pregătește tot soiul de mobile de fer și aramă, dela cele mai simple până la cele mai pompoase. — Mai departe împletituri de sîrmă pentru

paturi brevetate și disinfectate, pe lângă prețurile cele mai favorabile. Apoi pregătesc, modele engleze camere de dormit din aramă, cari nici când nu trebuiesc curățite, fiindcă-și susțin în permanență luciul original. — Specialități de platină și bronz veritabile franceze.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești.

Intoneat în 1888

Telefon pentru comit. și oraș 498.

Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

în colțul străzii Lovnic și Jenő főberceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoților cât și a acelor, cari voiesc să cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue

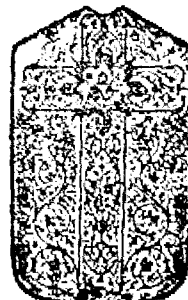
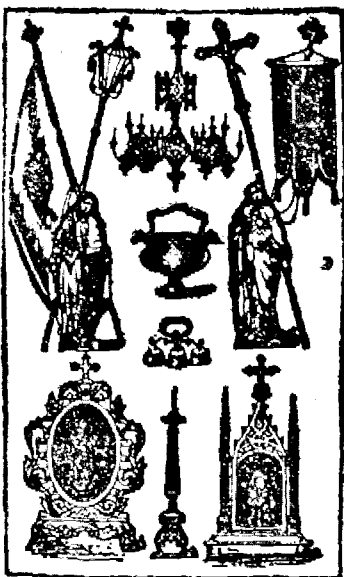
- sau altfel de ajusturi bisericești -

tot astfel marce sau asortiment pentru materiale

- necesare la formarea ajustărilor bisericești. —

Pentru liferările mele lau răspunderea.

- Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

Telefon: Sas-szálloda.

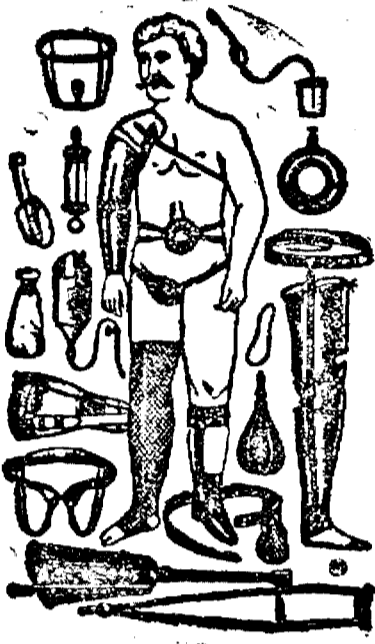
Telefon: Sas-szálloda.

VĂ rog ca renumita mea prăvălie și atelierul să nu-l confundați cu altă fi. mă! —

KEPES ELEK pregătitor de bandaje și mănășer

Oradea-mare (Nagyvárad)

— Sas-szálloda-átjáró (Passage). —

În atelierul meu pregătesc bandaje de surprătură la cazurile cele mai complicate, bandaje de pân-teci, ciorapi de gumă, mașini ortopedice, — articole pentru căutarea bolnavilor și orice lucrări de bransă aceasta cu prețurile cele mai moderate, pe lângă garanție.

Cearșafuri și perini din piele de cerb, precum și alte lucrări de piele de cerb. — Primesc și curățirea mânușilor și orice reparație.

Odăi de probă separate pentru femei și bărbați. Țin în depozit tot felul de specialități (preservative) franceze,

— cari se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate. —

La cumpărarea articulelor femeiești serviciu prin femei.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, ca pentru

atelierul meu de pălării pentru dame au sosit pălăriile după fașonul cel mai nou de Paris și Viena.

On. Doamne sunt rugate a cerceta asortimentul meu bogat și a mă onora cu comande, asigurându-mă de un serviciu prompt și prețuri ieftine.

Rugând din nou binevoitorul sprijin, sunt

Cu toată stima :

Lazar C.

atelier de pălării de dame

Arad, Andrásy-tér (palatul Minoritan)

: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobil-
ele cele mai mo-
derne și luxoase
cu prețuri foarte
— moderate. —

Mare depozit de plane
excelente, covoare, per-
dele, țesături foarte fine
— și mașini de cusut. —

Prima fabrică ardeleană de calapode pentru pantofari și cizmarl a lui

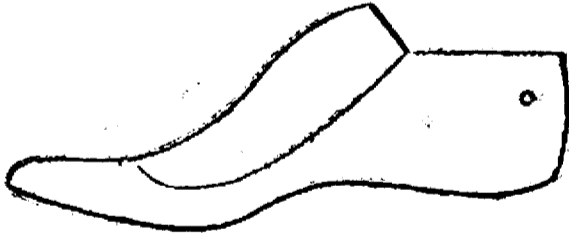
GEORGE UHRIN, Brassó

Korház-utca 66.

Se recomandă în atențiunea tuturor pantofarilor, cizmarilor și comerșanșilor ca pregătiți or de cele mai bune și solide calapode din lemn necat și foarte trainic, după toate modelele în formă franceasă; nu altcum și pentru picioare bolnave.

La comanda din provincie să se alăture un pantofcri o cizmă.

Comanda din provincie se execută foarte grabnic. —

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

GEORGE JANCOVICI ARAD, Forray-utca Nr. 1

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

noutățile de primăvară

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri, cretoane, batisturi și multe alte articole cari nu se pot toate înșira. ☺ ☺

Cea mai bogată gazie în articlii tru sfintele bis și preoți

Postavuri de reverenzi, briuri preoțești, roșii, vânate și :: negre. ::

Ciorapi împlețiți în temniță.

Tipografia și Librăria diecezană Caransebeș (Karánsebes).

AVIZ!

Cel mai mare deposit de requisite bisericești și anume:

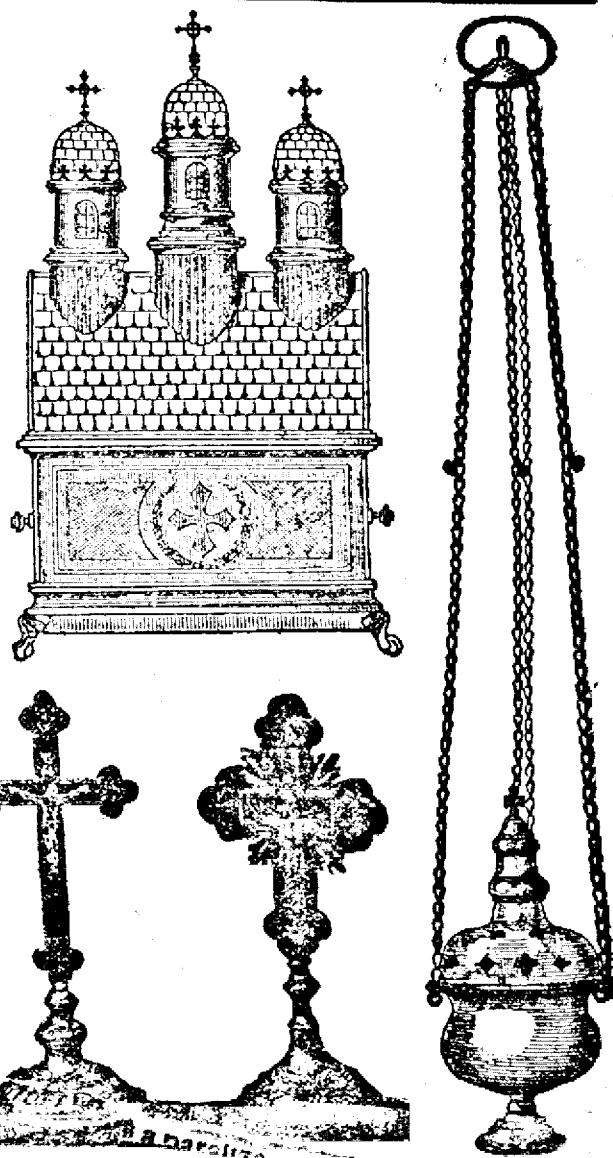
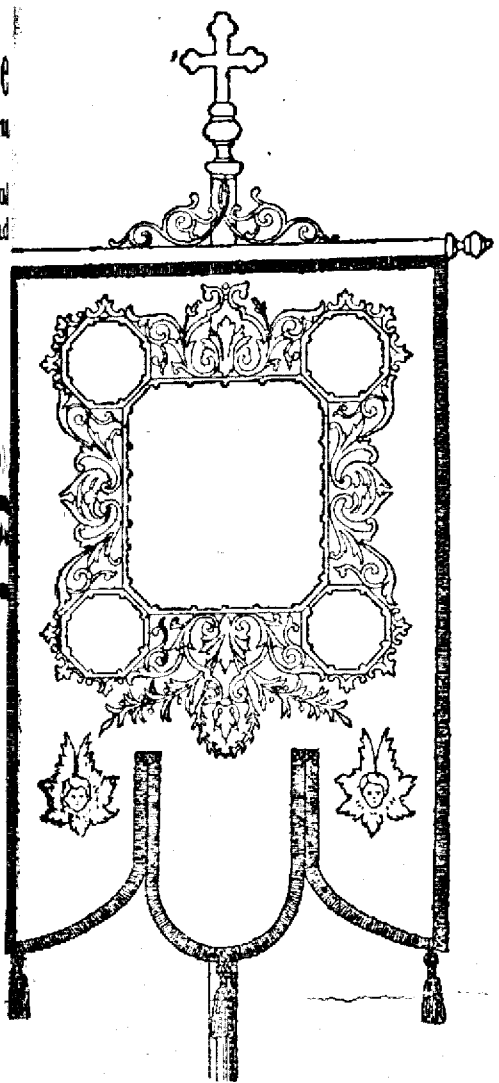
Baldachine steaguri (prapori), perdele pentru ușile altarului, tetrapoduri de lemn, măsaie pentru tetrapoduri, măsaie pentru sântul prestol, chivoturi de lemn și de argint de China, pocale pentru apă și vin, clopoșele pentru altar, discuri cu stea, vase pentru mir, litiere, lingurițe pentru sânta cuminecătură, copie, sfeșnice pentru 1, 2 și 3 lumini, sfeșnice pentru ministranți, potire de metal și de sticlă, coroane pentru cununie, cădelnițe, candelice mici și mari, cruci de metal și de lemn, mormântul Domnului pictat pe mătasă și pe damast de păr, icoane sfinte pictate pe pânză, prăznicare pictate pe tinichia și cu cadru de lemn aurit, ripizi de lemn pictate și aurite etc. etc.

Mai departe recomandăm On. public marelui nostru asortiment de ornate preoțești complete cu prețul dela 80—1000 cor. făcute cu gust din materii dela fabricile cele mai renumite din Franca așa, că în acest ram putem concura cu ori-care atelier din țară.

Având comande enorme din toate diecezele noastre, rugăm onoratul public, ca să grăbească cu comanda obiectelor sfinte, ca să le putem efectua pe sfințele sărbători ale învierii.

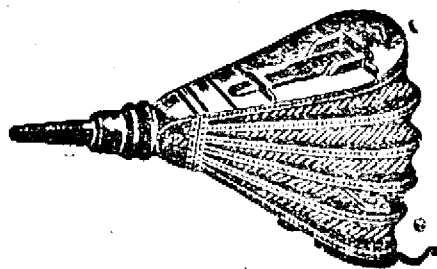
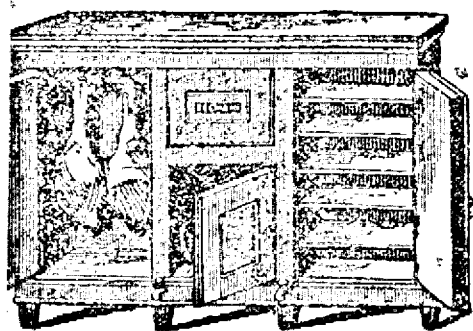
Observăm, că pentru baldachine, măsaie pentru prestol, tetrapod, perdele pentru ușile altarului, prapori etc. e de lipsă, ca comanda să se facă cu 2—3 săptămâni înainte, indicându-se totodată esact măsura acelor obiecte.

În fine rugăm ca numele comandatorului și numele comunei să se scrie corect și legibil.

Jemmann József,

lăcătuș tehnic, fabricant de mobile de fier, foie de suflat și dulapuri de gheață în Cluj (Kolozyvár) str. Malom nr. 20.

Recomandă
otelierilor, măcelarilor și în
gospodăria casei
Dulapuri de gheață
de la 32 cor. până la 500 cor.

lăcătarilor și saurilor
Foie de suflat
exceleți.

măcelarilor, morarilor, comer-
cianților și domniilor

== cântare ==
gramale și ocentimale și cântare-
poduri în diferite mărimi.

Institutelor, spitalelor, cafe-
nelor și ospătărilor —
tot felul de

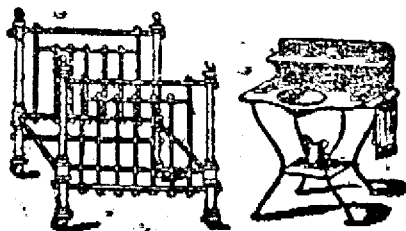
== mobile de fier. ==

Primește tot felul de lucrări de
lăcătărie ș. a. lucrări de fier
pentru zidiri, porți de fier
îngrădire de morminte și
vetre de fier din material
excelent cu prețuri moderate.

Acei cari cer, cu provocare la
ziarul „Tribuna“, primesc cata-
log de prețuri ilustrat gratis
— și porto franco. —

Lucrul bun nu e scump.

Fondat în
anul 1873.

Pomi de vânzare:

mai multe soiuri excelente de toamnă și
primăvară de 2—3—4 ani.

Brazi,
Tufe decorative și
Plante decorative
iernatice,
de diferite soiuri etc.

10.000 bucăți de
trandafiri,
de 1, 2, și 3 ani, cu
trunchiu nalt.

În prăvălia mea de flori
(MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR)
se pot căpăta buchete și coroane ocazionale foarte fru-
moase cu prețuri ieftine.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratis și franco.

Farkas Antal,

mare stabiliment comercial și grădinărie

Cluj—Kolozyvár, Téglás-u Nr. 15—16.

130 bucăți
„Musa Ensete“
de 3 ani, bucată cu
6—8—10 coroane.
18.000 bucăți
trandafiri
(rugi)
soiurile cele mai bune,
cu trunchiu nalt.

Kuceses Károly atelier de Maşini în Makó

Recomandă pompele sale mai noi cu lanţ brevetate fân tani executate în atelierul propriu care au preferinţa, că sunt ieftine, nu îngheaţă, foarte durabile, ocupă loc puţin, umblă uşor şi sunt atât de plăcute, încât sunt o podoabă pentru curte. Catalog de preţuri la dorinţă — se trimite gratuit : **Kuceses Károly, Makó** — (Măeşu, comitatul Cenadului). —

Piane şi harmonice.

In salonul de piane
F.A. Kauffmann
Sibiu, Gr. Ring 14

se în piane numai dela firmele cele mai renumite

„Zeitler şi Winkelmann“, Braunschweig.

F. Robert Reinhold, Viena Belehradek, Viena.—

„Lauberger şi Gloss“, Viena. Ketykiewicz, Viena.

A. Petrof, Königrätz, Viena Estey-Organ, Londra.

Reparaturi — — — — — solide şi garantate.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru pietrelor şi fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, siculit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.
Cancelarie Centrală:

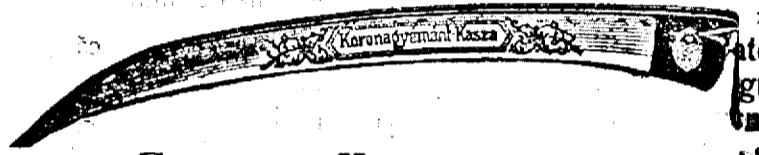
Nagyszeben, Fleischer gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Să ne credeţi

că este în interesul D-voastră, dacă comandaţi — — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă şi deoarece e făcută din oţel, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru trăinicia sa vă putem garanta.

75 80 85 90 95 100 110 cm.

Preţul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. La comanda de

Comandele se pot face prin trim. banilor înainte sau pe lângă ramb.

Lengyel Testvérek magazin de

Kaposvár, Fő-utca 22 T.

MOBILE BUN

cu preţuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba.

în

Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.